

Καί στή σελ. 6 καί τῶν τριῶν βιβλίων, ἀράδα 2
ἀντί *δλλαντικόν* = *δλλαντικό*.

Παρίσι, Ὀκτώβριος 1910. Σ. ΣΚΙΠΗΣ

ΝΥΝ ΑΠΟΔΥΕΙΣ...

Φίλε Νουμά,

... Καί λέω :

Νῦν ἀπολύεις τόν δούλον σου, Δέσποτα, ἀφοῦ
ἔζησα καί εἶδα νάναλάδῃ τήν ὑπεράσπιση τῆς γλώσ-
σας τῶν θεῶν, τῆς καθαρύουσας, ὁ περίπυστος καί
πανελληνίως ἐξ Ἀμφίπολης ἀνταποκριτῆς τοῦ «Σκρίπ»
Σιμιτσόπουλος, ὁ γνωστός καί στό Βερολίνο ἀκόμη,
ἀφοῦ τονέ θυμάται καμιά φορά ὁ Μήτσος ὁ Χατζό-
πουλος.

Καί τώρα, βρέ παιδιά καί παληκάρια τῆς δη-
μοτικῆς, ρίξτε, κάτου τάρματα. Ἐν' ὁ ὀχτρός σας
ἀπικαστος σάν τὸ μυαλό πού δέν ὑπάρχει. Μήν πο-
λεμάτε λοιπόν ἀδικα. Ἡ³Μοῖρα σας δουλεύει. Βάλ-
τε τὴν χρυσή κορνίζα τὸ «Σκρίπ» τῆς Γ τοῦ Νοέ-
βρη κ' ἔννοια σας. Βάλτε βεζύρη τὸ γέρο-Κύκλω-
πα τὸ Μιστριώτη καί σουλτάνο τὸ Σιμιτσόπουλο καί
... ξεκουραστήτε. Χαίρε, ὦ Μιστριώτα, καί ἀγάλλ-
λου.

ΑΥΔ. ΠΟΔ.

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Σ' ἓνα φίλο, σὺν ξένο)

Ἀθήνα, 11 τοῦ Νοέβρη.

Πολλὸ ξυτνὸς ἄνθρωπος ἀποδείχεται πὸς εἶτανε
κεῖνος ὁ μακαρίτης ποῦεπε πὸς «μόνο τοῦ σπανοῦ
τὰ γένηα δὲ γίνονται». Τὴν περασμένη βδομάδα
ὁ Βούλγαρος βουλευτῆς Ντορέφ παρουσιάστηκε στὸν
Πατριάρχη καί τοῦ μολόγησε πὸς συμφέρε Ρωμοὶ
καί Βούλγαροι νὰ πάροινε τις ἔχθρητες καί
νὰ τὰ κάμουνε πλιακάκια. Οἱ πολιτικῆς φημερίδες δὲ
λένε μόνο ἂν τοῦ φίλησε καί τὸ χέρι. Σπουδαία
ἀληθινὰ παράλειψη. Τοῦταξε ὅμως πὸς ἡ Βουλγα-
ρικὴ Ἐξουχία εἶνε ἀποφασισμένη νὰ τινάξῃ τὴν σχι-
σματικὴ αἵρεση καί νὰ πέσῃ στήν ἀγκυλιὰ τῆς κα-
νονικῆς Ὀρθοδοξίας ἂν τύχῃ καί στρέξουμε νὰ δά-
σουμε τὰ χέρια καί νὰ γίνουμε «καλοὶ φίλοι».

Ἄν πρόφτασε ὅμως νὰ κατέβῃ τὴ σκάλα τοῦ
Πατριαρχείου καί λυσσάζανε οἱ κακόμοιροι οἱ Τοῦρ-
κοι. Ἡ «Γενὴ Γαζέτα» σ' ἓνα ἄρθρο τῆς κόβεται
τάχι γιὰ τὰ συμφέροντά μας καί λέει πὸς ἡ Ρω-
μαϊκὴ Κυβέρνηση πρέπει νὰ κάμῃ τόσο τὸ μάτι τῆς
στό σκοπὸ αὐτῆς τῆς ἀργολαβίας πού βάλθηκε ἡ
Βουλγαρία νὰ μᾶς παίξῃ, ἔτσι γιὰ νὰ μᾶς ἔχη πὸ
κοντήτερα τῆς καί νὰ μᾶς χτυπήσῃ μὲ μεγαλύτερη
εὐκολία. Αἶ, βλέπεις ἡ ἀγάπη δέν κρύβεται!

Οἱ στρατιῶτες τῆς Κεφαλλονιάς τὸ ρήξανε στό

ἀντάρτικο. Ἐπειδὴς, λέει, ἡ Κυβέρνηση σκέφτηκε
νὰ κρατήσῃ στό στρατὸ τὴν «ἀπογραφή» τους πε-
ρισσότερο ἀπ' ὅσο θέλουνε ἡ ἀφεντιά τους, πετάξανε
τις καρβάνες καί τὰ μάνλιχο καί γραμμὴ στό
γυαλό. Ὁ κόσμος στήν ἀρχὴ νόμισε πὸς πάνε νὰ
πνιγοῦνε, μὰ σὲ λίγο μαθεύτηκε πὸς θέλανε νὰ
μπυρκαριστοῦν στό πυλῶρι. Δὲν ξέρουμε ἂν τὸ πα-
τόρι πῆγαινε στήν Κέρκυρα καί οἱ κακόμοιροι οἱ
στρατιῶτες εἶχαν τὸ λόγο τους νὰ τραβήξουν γιὰ
κεῖ. Δὲν πρόφτασαν ὅμως νὰ μποῦν μέσα καί τοὺς
ἔπιασαν. Χωρατὰ ὁ Βενιζέλος δέν ξέρε! Καί ἔτσι
οἱ ἀντάρτες ἀντὶ νὰ πάνε κεῖ πού θέλανε, τοὺς πῆ-
γανε στό Παλιμῆδι.

Ἔστερα ἀπ' αὐτὰ πού γινίκανε γιὰ τὴ συνεν-
νόσή μας μὲ τοὺς Βουλγάρους καί σὺν ἡ Τούρκικη
πολιτικὴ εἶδε κ' ἀπόειδε πὸς οἱ συμβουλές τῆς δὲν
πιάνουνε, ἄλλαξε τὸ φύλλο. Τὸ Νεοτουρκικὸ Κομι-
τάτο ἔδωσε αὐστηρῆς διαταγῆς νὰ πετσοκάβουνε στὴ
Μακεδονία καί τὴν Ἡπειρο τοὺς Ρωμοὺς. Σ' ἓνα
λωριὸ φυλακίσανε καμμιὰ τριανταριά, σ' ἓν' ἄλλο
κάμινε τοῦ κόσμου τὰ πιαούρια στοὺς ἐντοπίτες.

Τὴν Κεριακὴ πού μᾶς πέρασε μερικοὶ πολίτες
ἔκιμαν συλλυγητήριο ἐναντίο τῆς Ἀστυνομίας. «Ἡ
Ἀστυνομία, λέει, πῆξει τὰς ἐργατικὰς τάξεις». Κι'
ὅλη αὐτὴ ἡ φασαρία γιὰτὶ ἔτσι τοὺς ἀρέσει μερικόνε
πὸ ξέρε ὁ κόσμος τί τοὺς σπρώχνει νὰ πηγαίνουν
κόντρα μὲ τὴν Ἐξουσία.

Τὴν Πέμτη τὸ βράδι ἔκλεισε καί ὁ Βενιζελικός
συνδυασμός. Οἱ περισσότεροι πού συμπεριληφθήκανε
σ' αὐτόνε εἶναι ἄνθρωποι διαλεγμένοι ἀπὸ τὴν κοι-
νωνία μας, σύμφωνα μὲ τὴν πολιτικὴ ἀντίληψη τοῦ
ἴδιου τοῦ Βενιζέλου κ' ὄχι τῶ Συντεχνιῶν. Λίγες
ὥρες ἔστερα ἀπὸ τὴν ἐπίσημη δημοσίευσή τοῦ συνδυ-
ασμοῦ μαζεύτηκε ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνικῶν σωμα-
τείων καί ἔκανε μιὰ ἀνακοίνωση στὶς φημερίδες σὰ
διαμαρτυρία γιὰ τὸν τέτοιο καταρτισμὸ τοῦ Βενιζε-
λικοῦ συνδυασμοῦ καί δήλωσε πὸς ἔστερα ἀπ' αὐτὸ
πού γίνηκε θὰ κάμουν κ' αὐτοὶ δικόνε τους συνδυ-
ασμὸ μὲ ἄλλα πρόσωπα, κείνα πού δεῖξανε στό Βε-
νιζέλο καί δὲν τὰ πῆρε κοντά του, καί θὰ τοῦ δώ-
σουνε τὸ ὄνομα τοῦ Συνδυασμοῦ τῶν «Λαϊκῶν Φι-
λελευθέρων». Ξεχωριστὴ ἐντύπωση ἔκαμε σ' αὐτὸ τὸ
συνδυασμὸ καί κάτι ἄλλο πὸς ὁ Ἀρχηγός δὲν πῆρε
κανέναν δημοσιογράφο.

Ἀπὸ ξαναρχῆς πάλι τὸ Κρητικὸ ζήτημα. Ἄνα-
ψαν καί κόρωσαν τώρα σὺν τελευταῖα οἱ Τοῦρκοι,
ἔστερα μάλιστα ἀπὸ τὴν ὀρκωμοσίαν τῆς Κρητικῆς
Βουλῆς.

Τὴν περασμένη Πέμτη ἔγινε ἔχταχτο ὑπουργικὸ
Συμβούλιο στήν Πόλη λάβανε μέρος σ' αὐτὸ καί τὰ
μέλη τοῦ Κομιτάτου. Τὸ θέμα του εἶτανε τὸ Κρητικὸ
ζήτημα. Ἀποφασίσανε νὰ κάμουν διαμαρτυρία γιὰ
τὴν ὀρκωμοσίαν καί νὰ γίνῃ ξεχωριστὴ ἐπερώτηση
στὴ Βουλῆ.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού ῥάχτηκε ἡ πρώτη ἀξινιά
μέσα στό βοῦρκο τῆς οἰκονομικῆς διαχείρισης τοῦ
Στρατοῦ, ὅλο καὶ ξεπετάγονται καινούργια πράματα.
Ἐνας ἀπὸ κείνους πού κἀνουν ἔλεγο γιὰ τις κατά-
χρησες, σφύριξε σ' αὐτὸ τοῦ Βενιζέλου πὸς ἀπὸ
τὴν ἐξέταση πού ἔκανε σὺν δευτέραι κἀποιου χορη-
γητῆ βρῆκε κ' ἄλλη βρωμοδουλειά. Ἔστερα ἀπ'

αυτό διατάχθηκε να κοιταχθούνε όλα τὰ ιδιαίτερα τῶν χορηγητάδων ἐκείνων ποὺ εἶχανε σκέψεις μὲ τὴν οἰκονομικὰ διαχείριση τοῦ Στρατοῦ.

Σ' ἓνα φύλλο τῆς «Τριμπούνας», τὴ βδομάδα ποὺ μᾶς πέρασε, δημοσιεῖται μιὰ συνέντευξη μὲ τὸν Ἀρμοστή τῆς Κρήτης Ἀλ. Ζαΐμη. Γιὰ τὴ θέση του στὴν Κρήτη ὁ κ. Ζαΐμης εἶπε πὼς περιμένει νὰ ἰδῇ τί θ' ἀποφασίσουνε οἱ Μεγάλες Δυνάμεις γιὰ τὸ Κρητικὸ ζήτημα, ὕστερα ἀπὸ τὶς τελευταῖες προσπάθειαις γιὰ τὴ λύση του, καὶ νὰ κανονίσῃ τὴ θέση του. Τὰ νάξια τῶν κομμάτων μὲ τὴ διάλυση τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τὰ χωραχτήρισε ἀδικιολόγητα καὶ ὄχι σοβαρά. Ὅσο γιὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Βενιζέλου εἶπε πὼς εἶναι τὸ καλύτερο, σύμφωνο μάλιστα μὲ τὸ δικό του ποὺ ἀνάπτυξε μιὰ φορὰ.—Χρειαζέται, λέει, νὰ τὰ πηγαίνουμε καλὰ μὲ τοὺς Τούρκους γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ κοιτάξουμε μέσα στὸ ἐσωτερικὸ μας καὶ νὰ τὸ διορθώσουμε. Ἀλλοιώτικα τίποτα δὲν κάνουμε. Εἶναι βλαμμένο τὸ μέσα μας καὶ γιὰ κείνο πρέπει πρῶτα νὰ γνοιαστοῦμε.

ΛΘΗΝΙΩΤΗΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΥ «ΛΑΪΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ»

Δημοσιεύουμε σήμερα, στὴ δημοτικὴ μας γλῶσσα, τὸ πρόγραμμα τοῦ «Λαϊκοῦ κόμματος» ποὺ σύνταξε ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς «Κοινωνιολογικῆς Ἐταιρίας», ἀποτελούμενη ἀπὸ νέους φωτισμένους ἐπιστήμονες ποὺ πισκίζουσι νὰ ξετινάξουν τὴ λογῆς πρῶληφες ποὺ ἀπ' ὅλες τὶς μεριές πνίγουν τὴ σημερινὴ μας κοινωνία καὶ δὲν τῆς ἀφρίνουν λεύτερη τὴν ἀνάσα.

Ἀποδείχθηκε πᾶς πὼς καὶ στὰ πολιτικὰ ἀκόμα πρᾶματα πρέπει ν' ἀκουστῇ ἡ τελευταία λέξη τῆς Ἐπιστήμης, καὶ νὰ λείψῃ ὁ ἐμπειρισμὸς ποὺ χωραχτήριζε τὸν παλιὸ καιρὸ τὰ Δημόσια. Φυσικὸ βέβαια εἶναι νὰ μὴν ἀποκλειστῇ ὁλότελα καὶ ἡ κοινωνικὴ πείρα μὲ τὰ σημαντικὰ συμπεράσματά της, καὶ αὐτὸ ἴσα ἴσα εἶναι ἐκείνο ποὺ ὀδήγησε τοὺς Κοινωνιολόγους μας σὲ ὁρισμένα θέματα ποὺ ἡ γνώση τῆς ἐπιστήμης ἀκόμα δὲν ἔχει δώσει τὴν τελειωτικὴν λύση.

Θαροῦμε ἀκόμα πὼς τὸ παρακάτω πρόγραμμα δὲν εἶναι νίπι τελειωτικὸ, μὰ πὼς τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ θὰ δείχνῃ καὶ τὶς μεταβολὰς ποὺ θὰ χρειάζονται ὁλόένα γιὰ νὰ προσαρμοστῇ τοῦτο στὶς ἀληθινὰς ἀνάγκας καὶ στὸ καθυαυτὸ ἰδανικὸ τῆς μεγάλης λαϊκῆς τάξης.

Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς «Κοινωνιολογικῆς Ἐταιρίας» εἶναι οἱ κ. κ. Ἀλέξανδρος Παπαναστασίου, Παναγιώτης Ἀραβαντινός, Θεωλῆς Κουτούπης, Κώστας Τριανταφυλλόπουλος, Γιάννης Λυμπερόπουλος, Θερασίουβουλος Πετιμεζᾶς, Ἀλέξανδρος Μυλωνᾶς κλ.

Σκοπὸς μας :

1.

α') Νὰ παραδεχτοῦμε γιὰ τὶς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τὸ σύστημα τῆς «μὲ ἀναλογία ἐκλογῆς» ποὺ μὲ δαυτο θὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν ἀληθινὴν ἀντιπρο-

σωπεία τῆς πλειονοψηφίας τοῦ λαοῦ, καθὼς καὶ κάθε σημαντικῆς πολιτικῆς μερίδας. Ἔτσι εὐκολώτερα ὁ πολιτικὸς ἀνταγωνισμὸς θὰ μπορῇ νὰ γίνῃ πάνου σὲ ὁρισμένους ἀρχὰς καὶ μὲ πόλεμο γιὰ σφύροντα γενικά, καὶ στὸ τέλος θὰ χαράξῃ ἡ πολιτικὴ ἠθικὴ, ποὺ θὰ κάμῃ περιττοὺς πᾶς τοὺς ἐκλογικὸς συδουασμοὺς καὶ θὰ λιγοστέψῃ καὶ τὶς δωροδοκίαις.

β') Νὰ δώσουμε τὸ δικαίωμα νὰ προτείνουμε στὴ Βουλὴ νόμους καὶ τὰ συμβούλια τοῦ κάθε ὄργανισμοῦ τῆς τοπικῆς διοίκησης καὶ τοῦ κάθε Ἐπαγγελματικοῦ σωματείου (ἐργατικοῦ, γεωργικοῦ, ἐμποροδουλεμαχικοῦ ἐπιμελητήριου καὶ δικηγορικοῦ σύλλογου), καθὼς καὶ ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου.

γ') Νὰ παραδεχτοῦμε τὸ δημοψήφισμα (referendum) σ' ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, γιὰ νὰ κεντήσουμε τὸ διαφέρο τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ δώσουμε ἐξουσία ἄμεση στὰ νομοθετικὰ ἔργα.

δ') Νὰ συστήσουμε Σῶμα ποὺ νὰ μαστορεύῃ τοὺς Νόμους, μὲ μέλη ταχτικὰ ποὺ θὰ διορίζῃ ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἄλλα ποὺ θὰ ἔρχονται κατ'εὐθεία ἀπὸ τὴς λαϊκῆς τάξης. Μονάχα μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ βάλουμε τέλος στὴν παπατραχάδικη καὶ ἀμελέτητη ψήφιση τοῦ κάθε νομοσκέδου ἀπὸ τὴ Βουλὴ καὶ θὰ μπορέσουμε νὰ μεταχειριστοῦμε ἀθρώπους ἐιδικούς καὶ μελετημένους, ποὺ ἀπὸ διάφορες αἰτίαι δὲ θὰ τοὺς εἶναι δυνατὸ νὰ μποῦνε στὴ Βουλὴ.

ε') Νὰ προσδιορίσουμε ποιὰς θέσεις (μάλιστα σ' ἐταιρίαις ποὺ εἶναι δεμένες μὲ συμφωνίαις κ' ὑποχρέωσεις στὸ Κράτος) εἶναι ποὺ δὲ συμβιβάζονται μὲ τ'ἀξιώματα τοῦ βουλευτῆ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ.

2

α') Νὰ ψηφίσουμε νόμους πέρα καὶ πέρα ἀπὸ κεντρικὸς ὅλης τῆς δημοσίας ὑπαλλήλιας. Φροντίδα νὰ μορφώνονται εἰδικὰ γιὰ τὸν κατ'ἀλληλο κλάδο οἱ ὑπάλληλοι, καὶ μὲν τὴν ἀράδα νὰ στέλνουμε στὰ πᾶς πολιτικὰ κρᾶτα τοὺς ἰκανωτέρους γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Νὰ φέρουμε ζένους ὄργανωτὲς γιὰ τὶς ὑπερεσίες, ποὺ δὲν ἔχουμε ἑμεῖς τοὺς κατ'ἀλληλους ἀθρώπους.

β') Νὰ ἐξασφαλίσουμε τὸ δικαίωμα τοῦ κάθε πολίτη νὰ κάμῃ ἀναφορά, μὲ τρόπο ποὺ ἡ δημόσια ὑπερεσία νὰ εἶναι ὑποχρεωμένη σὲ ὁρισμένη προθεσμίαι νὰ δίνῃ καὶ ἀπάντησι σὲ κάθε τέτοια ἀναφορά.

3

Νὰ ὀργανώσουμε τὶς κοινότητες καὶ τοὺς Νομοὺς σὲ χωριστὰ νομικὰ πρόσωπα, μὲ χωριστὰ εἰσοδήματα τὸ καθένα. Νὰ μεγαλώσουμε τὴ δικαιοδοσία τῶν Δήμων, νὰ τοὺς δώσουμε πῶτερη ἀνε-